

Dosarul nr. 2r-216/19

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (jud: R.Popescu-Balta)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Simciuc, M. Anton, I. Cotruță)

DECIZIE

17 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Semion Dolgopolov împotriva Primăriei și Primarului comunei Botnărești, raionul Anenii Noi, secretarului Consiliului comunei Botnărești, arhitectului - șef al raionului Anenii Noi și Liliei Pascaru cu privire la recunoașterea nulității autorizației de construire și a certificatului de urbanism,

împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 8 aprilie 2015, Semion Dolgopolov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei și Primarului comunei Botnărești, raionul Anenii Noi, secretarului Consiliului comunei Botnărești, arhitectului - șef al raionului Anenii Noi și Liliei Pascaru cu privire la recunoașterea nulității autorizației de construire și a certificatului de urbanism.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi, a fost respinsă acțiunea depusă de către Semion Dolgopolov.

Prin decizia din 15 iunie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș, a fost casată hotărârea din 22 decembrie 2016 a Judecătoriei Anenii Noi și a fost remisă cauza la rejudecare. (f.d. 210, vol.I)

Rejudecând cauza, prin hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către Semion Dolgopolov, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

La 14 decembrie 2018, Semion Dolgopolov a declarat apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central. (f.d. 11, vol.I)

Prin încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de către Semion Dolgopolov, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă. (f.d. 15-17, vol.II)

La 22 februarie 2019, Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș, a declarat recurs împotriva încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea emisă.

A menționat că pentru ședința de judecată din 11 octombrie 2018, pentru care s-a amânat pronunțarea hotărârii, dânsul și avocatul său, nu au fost prezenți.

La rândul său, avocatul a comunicat instanței de judecată că se află în imposibilitate de a se prezenta din motiv de boală și a solicitat expedierea copiei hotărârii.

Astfel, hotărârea primei instanțe nu a fost expeditată, și respectiv, recepționată.

Ca urmare, la 19 noiembrie 2018 a depus o cerere privind eliberarea hotărârii, iar la 27 noiembrie 2018 a fost recepționată copia dispozitivului hotărârii din 11 octombrie 2018.

A considerat că depunerea cererii de apel la 14 decembrie 2018, a fost condiționată de neexpedierea în termen a hotărârii primei instanțe, ținând cont că nu au fost prezenți în ședința de judecată.

Suplimentar a indicat că nu a solicitat instanței de apel repunerea în termen, deoarece nu a depășit termenul legal de depunere a apelului.

A solicitat recurentul, admiterea recursului, casarea încheierii din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și restituirea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 6 februarie 2019, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 22 februarie 2019 este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii asupra cărora au fost instituite măsuri de ocrotire judiciară sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de

judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Din materialele dosarului rezultă că potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 14 martie 2018, 19 martie 2018, 27 martie 2018, 24 mai 2018 și 25 iunie 2018 Semion Dolgopolov, precum și reprezentantul său, avocatul Ala Grigoraș, au fost prezenți la ședințele de judecată și s-au expus pe marginea acțiunii înaintate. (f.d. 230, 234-235, 237-238, 240-240, 243, 256 vol. I)

De asemenea, din procesul-verbal al ședinței de judecată din 11 octombrie 2018 reiese că Semion Dolgopolov a fost citat legal, însă nu s-au prezentat, iar reprezentantul său, avocatul Ala Grigoraș a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii. (f.d. 2-4, vol. II)

Totodată, s-a constatat că la 14 decembrie 2018, Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. (f.d. 11, vol. II)

Prin încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș împotriva hotărârii din 11 octombrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central, în temeiul art. 369 lit. b) Cod de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal. (f.d. 15-17, vol.II)

În contextul celor expuse supra și prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs constată întemeiată opinia instanței de apel cu privire la încălcarea de către Semion Dolgopolov a termenului de declarare a apelului prevăzut de lege.

Or, conform art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Reține Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție că Semion Dolgopolov, precum și reprezentantul acestuia, avocatul Ala Grigoraș fiind înștiințați legal și prezentându-se în ședințele de judecată, cunoscând despre litigiul aflat pe rolul instanței și recepționând copia dispozitivului hotărârii din 11 octombrie 2018, a declarat apel la 14 decembrie 2018, în afara termenului de 30 de zile, fără a solicita și a indica temeiuri de repunere în termen.

Or, Semion Dolgopolov, precum și reprezentantul acestuia, avocatul Ala Grigoraș nu au fost lipsiți de dreptul de a depune cerere de apel în termenul prevăzut la art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care este de 30 de zile, de la data pronunțării

dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, și anume, până la 12 noiembrie 2018, inclusiv.

Astfel, cererea de apel în prezenta cauză a fost depusă la 14 decembrie 2018, în afara termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Totodată, argumentele recurentului referitor la faptul că a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 27 noiembrie 2018 și că apelul nemotivat împotriva hotărârii a fost declarat în termen, nu pot fi reținute, aceasta deoarece Semion Dolgoplov a cunoscut despre aflarea pe rol a cererii de chemare în judecată, data examinării acesteia și urma să îndeplinească în termen actele de procedură, personal sau prin intermediul reprezentantului său împuternicit.

Instanța de recurs mai reține că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Aderent la cele expuse, instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Mai mult, având cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea acestuia, Semion Dolgoplov, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea

acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova și Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că prin neaducerea unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș și de a menține încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de către Semion Dolgopolov, reprezentat de avocatul Ala Grigoraș.

Se menține încheierea din 6 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Semion Dolgopolov împotriva Primăriei și Primarului comunei Botnărești, raionul Anenii Noi, secretarului Consiliului comunei Botnărești, arhitectului - șef al raionului Anenii Noi și Liliei Pascaru cu privire la recunoașterea nulității autorizației de construire și a certificatului de urbanism.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva